

KOEN LENAERTS

UAB Universitat Autònoma
de Barcelona

ORDRE DE L'ACTE

PRESENTACIÓ

El rector, el doctor Javier Lafuente, obre l'acte.
Tot seguit, la secretària general, la doctora
Esther Zapater, llegeix l'acta de nomenament..

DISCURS DEL PADRÍ

El doctor Gregori Garzón, padrí del doctor
honoris causa, llegeix el discurs en què en
glossa els mèrits.

LLIURAMENT DEL DIPLOMA I LA MEDALLA

El rector fa el lliurament del diploma a Koen
Lenaerts i li atorga la medalla de doctor
honoris causa.

LLIÇÓ MAGISTRAL

El doctor Koen Lenaerts pronuncia el discurs
d'acceptació del doctorat *honoris causa*.

ACTUACIÓ MUSICAL

El Cor de Cambra de la UAB, dirigit per Poire
Vallvé, interpreta:

- *La rosa de paper*, d'Adrián Santularia, sobre un
poema de Vicent Andrés Estellés.
- *Dove's tune*, d'Ahmet Süleyman Bilgin, sobre
un poema d'Emily Dickinson.

DISCURS DE CLOENDA DEL RECTOR

GAUDEAMUS IGITUR

Es clou l'acte amb el cant del *Gaudeamus igitur*
a càrrec del Cor de Cambra de la UAB.

KOEN LENAERTS, EL DOCTOR

Koen Lenaerts és el president del Tribunal de
Justícia de la Unió Europea.

Nascut el 1954 a Mortsel (Bèlgica), Koen
Lenaerts es va llicenciar en Dret a la
Universitat Catòlica de Lovaina (1977) i va
continuar els estudis a la Universitat de
Harvard, on va obtenir un màster en Dret
(1978) i un màster en Administració Pública
(1979). Després va tornar a la Universitat
Catòlica de Lovaina, on es va doctorar
en Dret (1982).

La seva trajectòria acadèmica va començar
en aquesta mateixa universitat el 1979,
primer com a professor i posteriorment com
a catedràtic de Dret Europeu el 1983. Durant
la seva carrera universitària també va impartir
docència al Col·legi d'Europa de Bruges (del
1984 al 1989) i a la Harvard Law School com
a professor visitant (1989).

Va ser nomenat jutge del Tribunal de Primera
Instància de les Comunitats Europees el 25
de setembre de 1989, primer dia d'aquest
tribunal de nova creació. Va servir-hi durant
més de 14 anys, abans de ser nomenat jutge
del Tribunal de Justícia el 7 d'octubre de
2003. Va ser elegit president de sala del
Tribunal de Justícia per dos mandats
successius, del 9 d'octubre de 2006 al 8
d'octubre de 2012, i vicepresident del
Tribunal de Justícia el 9 d'octubre de 2012.

Des del 8 d'octubre de 2015 és el president
del Tribunal de Justícia, càrrec que encara
ocupa.

Lenaerts és membre del consell assessor
de diferents institucions de dret públic
internacional, com ara l'Academia Europaea
de Londres, el British Institute of International
and Comparative Law, el Centre of Law and
Governance in Europe de la University College
de Londres, de la Junta de Govern de
l'European Academy of Law (ERA), de l'Institut
Max Planck de Dret Públic Comparat i Dret
Internacional de Heidelberg, i vicepresident
de l'Irish Centre for European Law. També
és membre de consells editorials de més
de quinze revistes professionals de dret.

Ha rebut diferents premis i honors, com el
Distinguished Helen DeRoy Fellow de la
Facultat de Dret de la Universitat de Michigan
(2005), l'Honorary Master of the Bench of the
Inner Temple de Londres (2010), el Madame
de Staël Prize for Cultural Values, atorgat per
l'All European Academies (2017), el Premi
BeNeLux–Europa 2022–2023,
BeNeLux–Universitair Centrum (BUC) (2023),
l'Honorary Bencher, King's Inn de Dublín,
Irlanda (2024), el premi Sigillum Magnum
de la Universitat de Bolonya (2025) o el
VRG–Alumniprijs de la Universitat Catòlica
de Lovaina (2025). Ha estat distingit com
a doctor *honoris causa* en més de deu
universitats europees.

RESUM DE LA LLIÇÓ MAGISTRAL

Europeus units per valors comuns

La Unió Europea (d'ara endavant, la Unió) es fonamenta en els valors consagrats en l'article 2 del Tractat de la Unió Europea. El respecte de la dignitat humana, la llibertat, la democràcia, la igualtat, l'estat de dret i el respecte dels drets humans defineixen la identitat de la Unió com un «ordenament jurídic comú»¹. Aquests valors emanen de les tradicions constitucionals comunes dels estats membres i tenen per objecte crear «una societat caracteritzada pel pluralisme, la no–discriminació, la tolerància, la justícia, la solidaritat i la igualtat entre dones i homes». Aquests valors no només defineixen la identitat de la Unió com a ordenament jurídic comú, sinó que doten de significat l'estatut de ciutadà de la Unió, «que està destinat a convertir–se en l'estatut fonamental dels nacionals dels estats membres»².

Interpretada a la llum d'aquests valors, la ciutadania de la Unió —que ostenta qualsevol persona nacional dels estats membres— comprèn principalment tres dimensions.

1. Sentències de 16 de febrer de 2022, *Hongria/Parlament i Consell*, C–156/21, EU:C:2022:97, apartat 232, i Polònia/Parlament i Consell, C–157/21, EU:C:2022:98, apartat 145.

2. Vegeu, per exemple, les sentències de 20 de setembre de 2001, Grzelczyk, C–184/99, EU:C:2001:458, apartat 31, i de 5 de setembre de 2023, *Udlændinge- og Integrationsministeriet (Pèrdua de la nacionalitat danesa)*, C–689/21, EU:C:2023:626, apartat 29.

En primer lloc, hi ha la dimensió relativa a l'estat de dret, segons la qual els drets vinculats a l'estatut de ciutadà de la Unió han de ser efectius. En segon lloc, la ciutadania de la Unió té també una dimensió democràtica, en virtut de la qual qualsevol ciutadà de la Unió pot participar activament en el procés polític, ja sigui directament o indirectament. En tercer i últim lloc, la ciutadania de la Unió té una dimensió solidària, que es basa en la confiança mútua, la responsabilitat i la reciprocitat.

En el seu discurs, Koen Lenaerts analitzarà, en el marc de la jurisprudència del Tribunal de Justícia, la ciutadania de la Unió des d'aquesta perspectiva tridimensional. Així mateix, explicarà com aquestes tres dimensions estan profundament interrelacionades, examinant la sentència del Tribunal en l'assumpte *Comissió/Malta (Ciutadania per a inversors)*, dictada el passat 29 d'abril³. Per acabar, a tall de conclusió, afirmarà que la raó de ser de la ciutadania de la Unió consisteix principalment a protegir i promoure els valors comuns europeus.

3. Sentència de 29 d'abril de 2025, *Comissió/Malta (Ciutadania per a inversors)*, C–181/23, EU:C:2025:283.

GREGORI GARZÓN CLARIANA, EL PADRÍ

Gregori Garzón Clariana és professor emèrit i honorari de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), i catedràtic de Dret Internacional Públic des de 1982. Ocupa la Càtedra Jean Monnet ad personam de Dret de la Unió Europea des de 2009.

Nascut el 1945 a Reus, es va llicenciar en Dret per la Universitat de Barcelona (1968) i va obtenir el doctorat per la Universitat Autònoma de Madrid (1973). També ha obtingut el Certificat del Centre d'Estudis i Recerca de l'Acadèmia de Dret Internacional de la Haia.

Ha ocupat places de professor a diferents universitats espanyoles: professor no numerari (1968–1974), professor adjunt numerari a la Universitat Complutense de Madrid i a la Universitat Autònoma de Barcelona (1975), i catedràtic de Dret Internacional Públic a la Universitat de Granada i a la Universitat Autònoma de Barcelona (des de 1982). Ha estat director del Departament de Dret Internacional de la UAB (1985). Durant aquests anys també ha estat professor visitant al Col·legi d'Europa.

Entre els càrrecs que ha exercit, cal destacar que ha estat membre del comitè de redacció del Conveni europeu núm. 108 sobre la protecció de les dades personals, conseller jurídic principal del servei jurídic de la Comissió Europea (1986–1983), jurisconsult del Parlament Europeu i director general del seu servei jurídic (1994–2006), membre permanent del comitè consultiu de l'Acadèmia de Dret Europeu (Trèveris, Alemanya), membre del consell de redacció de la revista Cahiers de Droit Européen i del consell assessor de la Revista de Derecho Comunitario Europeo, i membre del grup català de reflexió sobre el futur d'Europa de la Generalitat de Catalunya (2009–2010).

Ha rebut la Medalla d'Honor del Parlament. Gregori Garzón també és autor de nombroses publicacions científiques sobre temes de dret internacional i de dret europeu.

GAUDEAMUS IGITUR

I

Gaudeamus igitur
iuvenes dum sumus (bis)
Post iucundam iuventutem
Post molestam senectutem
Nos habebit humus (bis)

II

Alegrem–nos, doncs,
mentre siguem joves.
Després d'una joventut feliç,
després d'una vellesa enutjosa,
ens acollirà la terra.

II

Ubi sunt qui ante nos
In mundo fuere? (bis)
Transeas ad superos
Adeas ad inferos
Quos si vis videre (bis)

II

¿On són els que ens
han precedit en el món?
Pugeu fins el cel
aneu fins l'infern,
si voleu veure'ls.

III

Vivat academia,
Vivant professores (bis)
Vivat membrum quodlibet
Vivant, membra quaelibet
Semper sint in flore (bis)

III

Visca l'Acadèmia,
visca el professorat,
visca qualsevol dels seus membres
visquin tots ells!
Que sempre estiguin en flor.

Moderato

B♭

E♭ G7 Cm

F7 B♭ F7

Arr. by Cornet Arany

B♭

1. Gau - de - a - mus i - gi - tur, Ju - ve - nes dum au - mus;

3. Vi - vat a - cad - e - mi - a, Vi - vat pro - fes - so - res.

F B♭ F

B♭ F

F B♭ F

B♭ F

1. Post ju - cun - dam ju - ven - tu - tem, Post mo - le - stam se - nec - tu - tem,

3. Vi - vat mem - brum quò - li - bet, Vi - vant mem - bra quæ - li - bet,

B♭

E♭ Cm G7 Cm

B♭ F♯dim Gm

B♭

E♭ Cm G7 Cm

E♭ F7

B♭

1. Nos ha - be - bit hu - mus, Nos ha - be - bit hu - mus.

3. Sem - per sint in flo - re, Sem - per sint in flo - re.